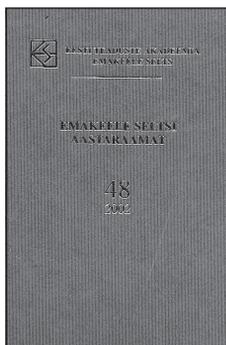


R a a m a t u d



Raamat eesti keele uurimisest

Emakeele Seltsi aastaraamat 48. 2002.

Eesti keele uurimise analüüs.

Koostanud Mati Erelt. Tallinn, 2003. 318 lk

Sedapuhku on Emakeele Seltsi aastaraamat eriline: see ei koosne igaüks ise asja käsitlevaist üksikartikleist, vaid pakub lugejale tervikliku ülevaate eesti keele uurimise lähiminevikust, praegu toimuvast ja tulevikuavatsustest. Olukorra analüüs on koostatud haridusministeeriumi tellimisel ja ESi korraldamisel. Nagu mitu muudki viimase aja keeleraamatut on see üks osa eesti keele arendamise strateegia eeltöödest. Töös osales keeleteadlasi kõigist eesti keele uurimisega tegelevatest uurimisasutustest. Tööd juhtis ja liitis tervikuks ESi esimees Tartu ülikooli eesti keele professor Mati Erelt.

Kõigepealt on raamatus keeletasandite kaupa ülevaated tänapäeva eesti kirjakeele uurimisest. Foneetikast kirjutavad Jaan Ross, Pire Teras jt, fonoloogiast Martin Ehala, morfoloogiast Martin Ehala, Ülle Viks jt, sõnamoodustusest Reet Kasik, Silvi Vare, Krista Kerge, süntaksist Mati Erelt ja leksikoloogiast Margit Langemets – ikka igast alast seal praegu tegevad parimad asjatundjad.

Vana kirjakeele uurimisest annab põhjaliku ülevaate Külli Habicht, nii eesti keele ajaloo uurimise kui ka eesti murrete uurimise vaatab süvitsi läbi Tartu ülikooli eesti keele ajaloo ja murrete professor Karl Pajusalu.

Keelekasutuse uurimist üle vaadates on Tiit Hennoste kokku võtnud mitu uudset ja huvitavat valdkonda, millega Eestis on tegelema

hakatud valdavalt 1990. aastail: tähenduse uurimine kognitiivsete ehk tunnetuslike meetoditega, tekstianalüüs, sotsiolingvistika ehk keelekasutuse sotsiaalse külje uurimine, keelesuhted ehk keelekontaktid ning suulise kõne uurimine.

Ülevaateraamatu suur väärtus on iga osa lõpus leiduv kirjanduse nimestik. Mahukaimad on süntaksi ja keelekasutuse uurimise bibliograafia (esimene 17 lk, teine 18 lk). Biblionimestike järgi saab iga huviline endale vajalikud uurimused kerge vaevaga välja otsida.

Tiiu Erelt